

Roman Renner

Priprave na ustanovitev SKD in izvedba ustanovnega zbora občinskega odbora v Kamniku

Več kot dvajset let je minilo od ustanovnega zbora občinskega odbora Slovenskih krščanskih demokratov v Kamniku. V januarju 1990 so se končne priprave na ustanovitev SKD končale z vabilom na ustanovni zbor. Pred tem je bilo opravljenih več osebnih sestankov s predstavniki Demosa, SDZS in SKZ.

Čisto na kratko velja osvetliti čas na prelomu desetletja 1989–1990, ko je v svetu vrelo. To je bil čas sprememb, ko so bili ljudje zaradi želje po svobodi pripravljene iti nad oblast in jo zrušiti. V letu 1989 je kitajska ljudska osvobodilna vojska krvavo zatrla demonstracije študentov na Trgu nebeškega miru. Pet mesecev kasneje je v vzhodni Nemčiji padel berlinski zid. Generalna skupščina OZN je tega leta sprejela Konvencijo o človekovih pravicah in umrla sta ajatola Homeini in diktator Nicolae Ceaușescu.

Pri nas bi se ob koncu leta 1989 v Ljubljani moral zgoditi srbski miting resnice, ki ga je preprečila slovenska policija. Jugoslavija je pokala po vseh šivih. JLA je kazala zobe, saj nas je preganjala že zaradi vpisa globine Blejskega jezera (ker naj bi bil ta podatek vojaška skrivnost). Čas je očitno dozorel tudi v Sloveniji. Dišalo je po razpadu Jugoslavije.

V decembru leta 1989 sva se z Matjažem Pucem dogovorila, da ustanovimo SKD v Kamniku. Matjaž je bil moj dober prijatelj in član glavnega odbora SKD v Ljubljani. V Ljubljani so sprejeli odločitev, da je potrebno ustanoviti občinske odbore SKD v čim večjem številu. Matjaž je bil zadolžen za Kamnik. Z njim sva se poznala že dalj časa, saj sva na Geodetskem inštitutu Slovenije strokovno sodelovala pri izdelavi zemljevidov. Glavni načrt za ustanovitev sva naredila v Gozdu Martuljku, kjer sva skupaj z družinama preživela vikend v njegovi hiši. Določila sva tudi okvirne datume.

Plakate za ustanovni zbor občinskega odbora SKD Kamnik sva naredila (po vzorcu) sama in jih razmnožila. Plakate sem nekaj dni pred zborom raznosil sam in jih razobesil na javnih mestih. V treh dneh, ko sem opravljal to delo, sem potrkal na marsikatera vrata pri ljudeh, s katerimi smo se srečevali ob različnih dogodkih in tudi pri nedeljskih mašah. Večino sem jih poznal osebno. Osnovno čustvo, ki ga je bilo tedaj čutiti pri veliki večini ljudi, je bil strah, ki je povsem utemeljeno izhajal iz krivic, ki so jih bili deležni po drugi svetovni vojni. Drugi razlog je tičal v neodločnosti in nesamozavestnosti, ki ju je sistem enopartijski pustil na ljudeh. Nekateri so mi vrata zaprli pred nosom in mi rekli, naj se poberem (čez več kot leto so mnogi od njih prevzeli vidno funkcijo v stranki). Moram priznati, da me je to takrat

jezilo. Danes imam do take reakcije nevtralnno mnenje, saj je podpora določeni stranki povsem osebna odločitev, ki jo človek lahko spremeni. Kaže pa seveda hrbtenico in profil posameznika.

Potrebno je vedeti, da je bilo obveščanje ljudi v letu 1990 težavno, saj ni bilo mobilnih telefonov, prav tako vsaj polovica znancev ni imela stacionarnih telefonov (vključno z mano). Obveščanje je bilo bolj ali manj »analogno« – to je z osebnim pristopom in vključitvijo prijateljev in znancev v razširjanje vabil na ustanovni zbor SKD.

Iz tistega obdobja sta ostala dva originalna primerka prvega plakata, ki sem ju shranil. Na njem piše naslednje: SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI vabijo na pogovor in ustanovni zbor občinskega odbora za občino Kamnik 10. 1. 1990 (sreda) ob 19. uri v dvorani nad kavarno Veronika. Spodaj je v sredini črta z napisom Bog, v levem spodnjem kotu demokracija, odgovornost, strokovnost in ustvarjalnost, v desnem pa človek, družina, narod in narava. Z današnjega vidika je bil tekst napisan iskreno, ampak tudi zelo idealistično.

Ustanovni zbor je bil uspešno izpeljan 10. 1. 1990, dvorana nad kavarno Veronika pa je bila skoraj polna. Iz glavnega odbora SKD v Ljubljani sta se zborovanja udeležila Matjaž Puc in Franc Miklavčič. V uvodni predstavitvi sta podprla ustanovitev ter predlagala usmeritve in način dela v občinskem odboru SKD Kamnik. Na zboru je več prisotnih oseb s podpisom izjave pristopilo v stranko SKD. Število članov SKD je bilo tedaj okoli 15.

Čez štiri dni so se sestali člani SKD, ki so postavili organizacijsko strukturo OO SKD Kamnik in program dela. Za predsednika so izvolili Marka Magistra, za podpredsednika Romana Renerja, za tajnika pa Milana Windschnurerja.

V tistem času sem intenzivno razmišljal, kako aktivno se vključiti v politiko. Prevladala je osebna odločitev za delo na strokovnem področju geodezije. Ta odločitev je bila podkrepljena tudi z dejstvom, da se nama je z ženo leta 1990 rodil prvi otrok. V naslednjih dveh letih sem zaključil magisterij in kot direktor leta 1992 prevzel vodenje Geodetskega inštituta Slovenije (za obdobje 14 let).

Na območju Kamnika sem kasneje sodeloval s strokovnim mnenjem (na strani občanov) pri mnogih odprtih vprašanjih (zaprtje ulice Šutna, pri nadzoru preštevanja glasov na volitvah, telefoniji, iniciativni skupini občanov, ki je nasprotovala obstoječi rešitvi gradnje stanovanj na območju bivšega Utoka, in drugih).

Danes gledam na procese ustanovitve SKD in večstrankarskega sistema v Sloveniji s primerne distance in neobremenjeno. Za prvo obdobje delovanja SKD so bila značilna velika pričakovanja, (pre)malo znanja o vodenju, reševanja starih zamer in veliko vnašanja čustev. Zdi se mi, da je bilo prav slednje največja cokla v miselnosti. To pomeni tehtanje ljudi po enem samem kriteriju: Ali je naš ali ni naš? Veliko iskrenih in strokovno sposobnih ljudi je simpatiziralo s SKD in z Demosom, niso pa želeli vstopiti v nobeno stranko. Lahko rečem, da slednjih nismo znali vključiti v delo. Mene sta v tistem obdobju vodila energija zdravega razuma ter iskrena želja po argumentiranem in strokovnem reševanju problemov v korist naših prebivalcev.

